

[Bertel Dahlgaard.]

I den højtærede statsministers tale fandtes en lakonisk meddelelse om, at det af regeringen udarbejdede forslag om en regulering af toldsatserne for visse varer vil blive tilstillet toldkommissionen. Det er bekendt, at disse forslag først og fremmest tager sigte på en meget stor forhøjelse af tekstiltoldsatserne. Under valutaforhandlingerne nu i september ringede regeringen på døren hos det konservative parti i henhold til det tilsagn, det ærede medlem hr. Stæhr Johansen havde givet om, at regeringen med et sådant forslag ville blive vel modtaget. Imidlertid viste det sig, at der ingen var hjemme. Sådan går det nok ikke i toldkommissionen; her sidder den tidligere konservative handelsminister Rytter, der, hvis man skal sige det bramfrit, er en hund efter toldforhøjelser. Men regeringens arbejde med denne tekstiltold giver anledning til enkelte betragtninger.

Spørgsmålet om en stærkt forøget tekstiltold har søgt sin begrundelse i beskæftigelses hensyn. Det sker på et tidspunkt, hvor arbejdsløsheden i tekstilindustrien kun er 1,4 pct., og hvor der ikke er væsentlig stigning i indførslen af tekstilvarer. Regeringen har meddelt, at det toldforslag, man vil sende til toldkommissionen, ville medføre en indtægt for statskassen på 40 mill. kr. Nu er det klart, at forhøjelsen af tolden på de indførte varer vil medføre en forhøjelse af priserne på de hjemmeproducerede varer af omtrent tilsvarende omfang, fordi hjemmeproduktionen kan forhøje sine priser i læ af de højere toldsatser. Nu ved vi, at vor hjemmeproduktion af tekstilvarer varierer mellem 50 og 90 pct. af befolkningens forbrug, d. v. s. at man må regne med, at toldforhøjelsen vil medføre prisforhøjelser på de hjemmeproducerede varer, der i hvert fald udgør et større beløb end den told, der går i statskassen. Man tager nok ikke meget fejl, når man regner med, at de samlede prisforhøjelser, som toldforhøjelserne vil medføre for forbrugerne, vil nærme sig de 100 mill. kr., som atter vil indgå i pristallet. Jeg ville gerne opfordre regeringen til at omgås lidt varsomt med dette forslag. Dette forslag vil være så fristende for en konservativ politik, at regeringen kan risikere at blive taget på ordet, før den måske selv ønsker det.

Regeringen vil sikkert ikke glemme de synspunkter, den har påtaget sig at varetage gennem arbejdet for det fællesnordiske marked. Forudsætningen for dette fællesnordiske marked er, at de tre lande på et vist tidspunkt for den enkelte vare enes om at aftale, hvilken fælles toldsats der i alle tre lande skal gælde udadtil, når tolden mellem de tre lande indbyrdes falder bort. Hvilket toldniveau man her bliver enig om for den enkelte vare, kan ikke siges på forhånd, men vi er internationalt forpligtede gennem GATT-overenskomsten til ikke at fastlægge højere toldsatser end gennemsnittet af de tre landes, og en væsentlig forhøjelse af toldsatserne i de enkelte lande umiddelbart forinden aftale om et fællesnordisk marked vil derfor næppe blive opfattet som loyalt overfor den internationale overenskomsts forudsætninger, ligesom en sådan fremgangsmåde kan forøge vore handelspolitiske vanskeligheder, som kan være store nok i forvejen. Hertil kommer, at det fællesnordiske markeds idé jo er, at dette større marked skulle afføde en naturlig konkurrence som et værn for forbrugerne og et gavnligt incitament for produktionen. Tanken om at rejse nye høje toldmure omkring vort eget lille snævre område synes i dette øjeblik at være så forkastelig som vel muligt. Den høje regering har jo også selv tidligere givet udtryk for, at disse spørgsmål må behandles i forbindelse med de nordiske planer, ja, den højtærede statsminister sagde her i tinget så sent som i juni, at han mente, det ville være urigtigt at skride til nogen løsning på dette område uden at se det i forbindelse med det nordiske økonomiske samarbejde. Jeg ville gerne advare regeringen mod gennem sin indre politik at kompromittere det fællesnordiske markeds idé. Gør man noget sådant, kan det blive svært at bevare den glædelige enighed, der på dette område hidtil har hersket herhjemme.

Jeg vil gerne endnu sige til den højtærede statsminister med hensyn til de forhandlinger, der i nær fremtid skal påbegyndes mellem de nordiske regeringer vedrørende planerne om det fællesnordiske marked, at jeg går ud fra, at disse forhandlinger fra dansk side helt og fuldt føres på det grundlag, som indeholdes i den på Det Nordiske